

CENY OGŁOSZEN: Na I stronie wiersz milimetryczny mk. 250 — na III stronie mk. 200. — IV mk. 150. Nadesłano mk. 250 — Drobne ogłoszenia od mk. 50 do 100 za wyraz. Ogłoszenia pozostawiające o 50 proc. zniżkę 100 proc. drożej.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Redakcja: Piłsudskiego nr. 4, telef. 64. Administracja: Dębińska nr. 1, telef. 73 w Sosnowcu.

ISKRA

Adres dla listów i depesz „ISKRA”, Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 61553.

Prenumerata wynosi:

marek 2800.

Z odnośnikiem miesięcznym mk. 3000.

W Zagłębiu poza Sosnowcem, Będzinem i Dąbrową mk. 3400.

Z przesyłką pocztową mk. 3400 miesięcznie.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec. REDAKCJA: Piłsudskiego 4, telef. 64. ADMINISTRACJA: Dębińska 1, tel. 73.

Będzin, Małachowskiego 9.

Dąbrowa, Sobieskiego 8. Telefon 73.

DR. MED. J. HAŁACZ

b. dyrektor szpitala wenerycznego.

Choroby weneryczne i skórne.

Przyjmuje od 9—11 i od 3—7 w święta od 9—11. 1239

BĘDZIN, Plac 3-go Maja Nr. 4.

Dr. P. KUZNIECOW

b. ordyn. kliniki Uniwers. w Moskwie, b. naczelny lekarz sanatorium w Jalcie (Krym). 1334

Choroby płuc, serca i nerwów.

Godz. przyjęcia 4—6 codziennie

Będzin, Małachowskiego 16.

Lekarz-dentysta 1164

Marja Bitny-Szlachta

Leczenie, plombowanie, zęby sztuczne.

Przyjmuje od g. 2-ej do 7-ej p. p. (oprócz niedziel i świąt).

ulica Małachowskiego 16, II p. w SOSNOWCU.

DOKTOR K. Troppauer

Choroby: skórne, (włosów)

weneryczne. Analizy mikrosk.

Przyjmuje 11—1 i 5—8, Panie 4—5.

W niedzielę i święta od g. 11—2 r.

SOSNOWIEC, Małachowskiego

Nr. 5, parter. 1542

Doktor 1568

LUFTSPRINGER

Choroby: skórne, włosów,

weneryczne, (Niemoc płciowa)

Analizy mikroskopowe.

Leczenie lampą kwarcową.

Przyjmuje 9—12 i od 6—8.

Panie: 5—6.

Sosnowiec, ul. Mołotowska Nr. 39, II p.

1321

Dr. med. S. RECHTSAFT

Choroby dzieci.

Będzin, Koltątaja 33. II p.

Telefon 105.

Przyjmuje od 3—5 po poł.

Kino „ZAGŁĘBIE”

1108

Dzisiaj i dni następne.

„Korowód śmierci”

w którym autor Maksim Gorkow odwarza z całą prawdą przeżycie swoje w bolszewickiej Rosji.

PIELEGNIARKA dyplomowana przez Polskie Tow. Czerwonego Krzyża

przyjmuje opiekę nad ciężko chorymi.

Zgłoszenia należy kierować pod adresem:

L. DĄBROWSKA, ulica Niemiecka Nr. 10. 1583

O tym się nie pisze.

Sosnowiec, 25 lutego.

Nawet w prasie lewicowej z gatunku najuczciwiej rozumiejącej swoje zadania odzywają się odważnie głosy przeciw żydom.

Wystarczy przytoczyć słowa p. Hołówki z artykułu, zamieszczonego w „Robotniku”: „T. zw. „czarna giełda”, znęcająca się nad marką polską, w ogromnej swej większości rekrutuje się z żydów. Jeśli widzimy w wywozie artykułów pierwszej potrzeby zagranicę jedną z przyczyn naszej choroby gospodarczej, to jednocześnie wiemy, że handel zagraniczny uprawiają przede wszystkim żydzi.” Na słowa socjalisty, p. Hołówki każdy się zgodzi, kto nie sprzedał żydom swojej niezależności za luby szmer banknotów krajowych i zagranicznych.

Właśnie takie wypadki pójścia na służbę do żydów są w Polsce, niestety, chlebem powszednim, szczególnie dla pewnego rodzaju indywiduów, grasujących z przyrodzoną sobie bezczelnością w dziennikarstwie.

Cieężko się pogodzić z tą myślą, ale trudno zaprzeczyć temu, że są dzienniki, które pod osłoną podniosłych słów o miłości ojczyzny, niepostrzeżenie między wierszami, bronią interesów żydostwa,

czego prawdopodobnie nie robią za darmo. Pisma takie naszpikowane są wymysłami pod adresem „polskiej burżuazji”, „chjny”, „reakcji”, wymyślają nawet czasami na paskarzy, nie mówiąc, oczywiście, ani słowa o ich narodowości.

Dzienniki tego gatunku wciskane są głównie do rąk robotników. Wśród bowiem różnej niezaszczytnej roboty uprawiają one także z ciekawością nikczemny sport wzajemnego szczucia poszczególnych warstw narodu ku ogromnemu zadowoleniu swych anonimowych chlebobawców. Któż z nas nie czytał, że „to chjena głodzi Polskę”, że to jej robota.

A robotnik, czytając takie oskarżenia, zaciska pięście w niemym gniewie i chowa w pamięci tych, którzy jakoby doprowadzili do tego, że musi głodować razem z rodziną.

Ale o tym się nie pisze, że wszystek prawie handel, że cała nieomal robota paskarska jest w rękach żydów. O tym się milczy. A wygląda to na ów złodziejski sposób wymykania się z rąk sprawiedliwości. Złodziej, kiedy go policja goni, sam woła: „trzymajcie złodzieja!” I tutaj prawdziwy paskarz

wrzeszczy: „Wieszajcie paskarzy!”, sądząc, że w ten sposób odwróci od siebie uwagę głodujących.

Polska przechodzi obecnie taki kryzys gospodarczy, jakiego bodaj jeszcze nie byliśmy świadkami. Zdanie, że ginemy z głodu, przestało już być zwrotem retorycznym i jest okrutną prawdą. Straszliwa nędza nam grozi, gospodiarstwo narodowe stacza się w przepaść z bezprzykładną szybkością. Lada dzień grozi nam ostateczna ruina, o której skutkach nie mamy odwagi myśleć nawet.

Wszyscy, którzy się przyczynili do takiego stanu rzeczy, czują, że się to może skończyć nieszczęściem.

Wszyscy, którzy walutę polską sprowadzili prawie do zera, którzy wywozili żywność zagranicę, wszyscy geszefciarze, czarnogieldziarze, pośrednicy, wszyscy oni czują swąd w powietrzu i woleliby może schować się na jakiś czas choćby nawet pod ziemię, byle uniknąć odpowiedzialności.

Lecz im się to nie uda.

Polacy są cierpliwi, ale i najświętsza cierpliwość ma swoje granice. Zwalanie winy za drożyzną na „8” może mieć skutek całkiem odmienny, a tym przykrzejszy dla oszczerców, że się skieruje przeciw nim ten gniew, który sami podsycają w dziennikach, przez siebie subwencjonowanych.

Wieści ze stolicy.

Jaka Polska być powinna?

Warszawa, 14 lutego.

W czwartek w natłozonej wielkiej sali filharmonii odbyła się akademja, której przedmiotem były przemówienia posłów na temat: „Jaka być powinna Polska?”

Poniżej podajemy streszczenie ważniejszych mów:

„Poseł Dymowski mówi bardzo rzeczowo i gruntownie o sprawie żydowskiej:

W Polsce w wieku 16-tym było 3 proc. żydów, obecnie 15 proc. Już dziś większość, bo przeszło 50 procent miast w Polsce jest takich, gdzie ludność polska jest w mniejszości poniżej 45 proc. Żydzi mają w swych rękach w Polsce 80 proc. handlu, 90 proc. przemysłu, 51 proc. rzemiosła, 75 proc. ruchomego kapitału, 54 proc. domów i placów. W takim Łowiczu do r. 1815 nie było ani jednego żyda, dzisiaj 60 proc. ludności żydowskiej, 70 proc. domów, 92 proc. handlu. W Małopolsce wschodniej już 19 proc. ziemi jest w rękach żydów. Wpływy polityczne żydów są ogromne, i dochodzą aż do zamknięcia tow. „Rozwój”, które zawsze było im solą w oku. Hasłem musi się stać odżydzenie Polski.

Pos. Radziszewski mówi doskonale o sprawach skarbowych: Powierzchnie sądząc, u nas dobrze się dzieje, bo produkcja rolna prawie przedwojenna, przemysłowa nie ma, ludzie się bawia. Ale ta wesołość związana z tym, że nie odczuwa się ciężarów, bo w Polsce przypada na głowę 4 fr. rocznie podatku, a we Francji 580. Ministrowie skarbu dotychczasowi byli nie ministrami, ale drukarzami. Rząd zazdrości ludziom pracy i zarobkowania. Można obliczyć dokładnie, ile kosztował Polskę każdy kolejny minister skarbu. Strata w spadku waluty w r. 1920 wynosiła 166 mil. dol., a w r. 1921 113 mil. dol. Obecnie są stosunki prawie bolsz. Marszałek Foch powiedział: Polska musi uważać, bo drugi raz cud zmartwychwstania się nie powtórzy. A upaść można gospodarczo. Staszyc powiedział: Nie ten kraj jest wolny, który nie płaci podatków, lecz ten, który płaci najwięcej.

Ks. pos. Lutostawski: Walka narodu polskiego o prawa we własnym kraju jest częścią wielkiej walki w świecie, w której Polska będzie zawsze po stronie Bożej, jeżeli w niej będzie rządził naród polski i stąd ta zacięłość przeciw polskiemu rządowi w Polsce. Grom grudniowy oworzył oczy na rozwartą przepaść. To nie naród polski zbro-

ni się dopuścił, ale na narodzie polskim już przedtem zbrodnie popełniono przez deptanie jego praw. Czujemy dzisiaj, że ofiara nieszczęśliwego straceńca Niewiadomskiego, była wynikiem gnuśności naszej w obronie tych praw, aż dopiero taka błyskawica otworzyła nam oczy. Na wściekłe napaści patrzymy z pobłażaniem, a tym, którzy nie rozumieją, co się dzieje po owych przejęciach w duszy narodu, powiemy, że nie takie potęgi naród polski przetrwał, a one leżą w gruzach.

Masło w kałesonach.

W sądzie pokoju w Warszawie odbywała się rozprawa o kradzież masła.

Kradzieży dopuściły się Eleonora P. i Ksawera G., a okradzioną została Franciszka Jaworska, przekupka z targu na Ordynasach.

Złodziejki schwytano, masło odebrano i sprawa znalazła się w sądzie.

Oskarżone twierdziły, że to nie było masło Jaworskiej, ta zaś przysięgała się na wszystkie świętości, że ta oślejka masła była jej własnością.

Poczym Jaworska poznała, że ta właśnie oślejka masła była jej własnością? — zapytuje sędzia.

A po gałganach, w które masło było zawinięte.

Przecież i ktoś inny mógł mieć podobne gałgany?

Ale nie, psze wysokiego sądu; ta oślejka była właśnie zawinięta w kałesony mego starego, a to przecie jabym ich z zamkniętymi oczami poznała!

Sędzia pokoju skazał Podlasińską na 10. Gęsicką zaś na 6 miesięcy więzienia.

Wieści ważne.

(Z wczorajszych pism i depesz.)

Międzysojusznica komisja specjalna wystosowała do dyktoratu kłajpedzkiego pismo, w którym zaznacza, że w Kłajpedzie musi być utworzony rząd autonomiczny i przedstawicielstwo ludności, przy zasadzie zupełnego równouprawnienia języków polskiego i litewskiego.

Przywódca francuskiej partii radykalno-socjalistycznej oświadczył, że należy pogodzić Polskę z Litwą, wskazując na znaczenie jakiegoś mógł mieć związek obu tych państw, przy równoczesnym

wznowieniu przez Rosję i Francję dawnych przyjaznych stosunków.

W Bochum francuzi ogłosili wzmocniony stan oblężenia; stan oblężenia ogłoszono również w Moguncji.

Na podstawie umowy francusko-angielskiej, Francja otrzymała ma do dyspozycji większą przestrzeń sieci kolejowej w strefie okupacji angielskiej, gdyby wojskowe siły niemieckie zagrażały bezpieczeństwu oddziałów francuskich.

Dynastia Romanowych nie zrezygnowała z chęci przywrócenia monarchji w Rosji. W tych dniach „opiekun tronu”, wielki książę Cyryl, ma omawiać z b. cesarżową, Marią Teodorówną, obecną sytuację.

W Sofji aresztowano b. ministra finansów, Trvtanowa, za działalność antypaństwową.

Według doniesień prasy angielskiej, Kiereński objął w Londynie, w jednej z drugorzędnych restauracji, stanowisko kelnera.

W roku 1922 urodziło się we Francji o 7 pr. mniej dzieci niż w roku 1921.

W Bukareszcie toczy się obecnie proces w sprawie spisku na życie króla. Oskarżonym o chęć wykonania zamachu jest hr. Belmont.

Policja nowojorska aresztowała kilkunastu członków międzynarodowej bandy fałszerzy dolarów. Banda miała swe filje we wszystkich stolicach świata.

Premjer gen. Sikorski przyjął przewodniczącego rosyjskiego komitetu uchodźczego, Siemionowa, z którym omawiał sprawę sytuacji uchodźców rosyjskich w Polsce, w związku z ostatnimi zarządzeniami w tej sprawie.

W Królewskiej Hucie odbył się zjazd nauczycielstwa śląskiego.

Onegdaj przed ministerjum pracy i opieki społecznej demonstrował tłum bezrobotnych, domagając się pracy i walki z pa-skarzami.

W Moskwie wykryto tajną drukarnię socjalistów rewolucjonistów. W związku z t m wydarzeniem aresztowały sowieci 120 osób.

Władze okupacyjne francuskie wydały z zagłębia Ruhry 160 komunistów, którzy przybyli tam z Niemiec w celu rozpoczęcia agitacji wśród górników.

W senacie japońskim przeszła rezolucja, wyrażająca zgodowy votum nieufności, za jego kierunek polityki zagranicznej.

W Moskwie wyszedł drugi numer pisma p. t. „Bezbożni”. Pismo to specjalnie przeznaczono

ne jest do walki z religią chrześcijańską.

Francuska komisja odszkodowań postanowiła zrzec się na lat 20 przywilejów, co do zastawów austriackich, przysługujących Francji z tytułu wierzytelności.

W Szczecinie stała się wielka fabryka papieru. Podczas pożaru spłonęło 180 wagonów, naładowanych papierem.

Prezydentem senatu francuskiego został wybrany Gaston Doumergue.

„Jakoś to będzie“.

W najgorszych czasach, gdy miecz Damoklesa Wisiał nad szyją naszego narodu,
Brat szlachcie wołał: „Mopanku!” „Do biesu”
Rozpaczać chyba nie mamy powodu?...
No i z fantazją wykrzykiwał wszędzie:
„Jakoś to będzie“!

Niewola przyszła. Hańbiącą obrożę
Włożył polakom ciemieźca na szyję!...
Lecz popłynęło i krwi całe morze!...
Nie jeden przecież — rad z tego, że żyje,
Mówił, nie z wiarą, lecz w jakimś oblędzie:
„Jakoś to będzie“!

I rzeczywiście! Grobowiec otwarty!
Spełniła swoje Nemezis dziejowa!
Więc jako dawniej: Zmartwychwstania karty
Już zapisują dobrze znane słowa,
Co Polsce niosły zagłady odrzędzie:
„Jakoś to będzie“!

Więc zamiast pracy, zamiast sił skupienia,
Zamiast twórczego w narodzie wysiłku,
Paskarstwo groźną falą się rozpleniał
Uczciwość polska — ta dawna — na schyłku —
Woła, wirując w obłąkańczym pędzie:
„Jakoś to będzie“!

I zaślepione złudnym blaskiem złota
Plekietny wiodą tan szakałi kota,
Dla nich jest obce słowo: cześć lub cnota.
Oni ich treści nie pojmują zgoła!
Zresztą, gdy szakał majątek zdobędzie —
„Jakoś to będzie“!

A wróg śmiertelny zaciera już dłonie,
Szatańskim śmiechem chichocąc radośnie,
Gdy kraj w łapówkach i paskarstwie tonie,
Tryumfem krwawym wraża dusza rośnie!
Jeśli mu dzisiaj źle na polskiej grzędzie —
„Jakoś to będzie“!

LEON ŻYPOWSKI.

Narady w starostwie.

O szpital weneryczny. — Walka z epidemjami.

Będzin, 24 lutego.

Onegdaj na zasadzie uchwały wydziału powiatowego sejmiku będzińskiego oraz za skutek starań wydziału zdrowia starosta p. Trzciński zwołał konferencję w sprawie uruchomienia szpitala wenerycznego i w celu omówienia spraw nagłych w zakresie zdrowotności w tut. powiecie.

W konferencji tej wzięli udział: jako przewodniczący starosta Trzciński, następnie pp. dr. Łęcki zastępca starosty, prezydent Piwowar i Rypp, radca ministerjalny K. Osiowski, lekarze: Ryder, Zelenay, Matera, Stawiński, inż. Uthke i inni.

Na wstępie posiedzenia starosta Trzciński przedstawił zebranym powody zamknięcia szpitala wenerycznego w Będzinie, oraz przedstawił fatalne skutki jakie z tego zarządzenia wynikły. Wprawdzie niektóre miasta powiatu w szpitalach miejskich oddziały dla chorych wenerycznych, jednak liczba łóżek, brak odpowiednich przyrządów i inne trudności techniczne nie pozwalają na należytą opiekę nad tymi chorymi, którzy z braku miejsc zmuszeni są odbywać podróże do Krakowa, bądź innych miast, w których znajdują się

WALKA O MILJONY.

235.

Verriere wyszedł. Desvignes, wzięwszy dzienniki, leżące na stole, rozłożył je i czytał.

Było to w epoce zastrzeżonej wojny w Tonkinie; wiadomości ze Wschodu zajmowały naczelną miejscę na pierwszej karcie dzienników. Donoszono o zwycięstwie, otrzymanem nad „Bandę Czarnych” przez generała de Negrier.

Desvignes czytał z uwagą szczegóły, odnoszące się do powyższej wojny. W ostatnim dopisku zamieszczoną była wiadomość o mającym nastąpić wysłaniu posiłków dla skompletowania morskiej artylerji, jaka miała atakować Formozę, a skutkiem tego i o wyjeździe z kraju kilku tysięcy artylerji.

tając, spółnik Verriera nagle; na czele bowiem

listy wyjeżdżających i postrzegł nazwisko Vandama.

— Ha! otóż urzeczywistniają się moje przewidywania! — zawołał; — nie spodziewałem się jednak, ażeby mój rywal powziął tak przedko stanowcze postanowienie. Prosił zapewne bez stracenia chwili o nakaz wyjazdu dla siebie dowódców. Dobrze to jest dla mnie... lecz nie wystarczające. Jeżeli rywal zniknie, zostanie spadkobiercą. Nie wszyscy umierają w Tonkinie... może powrócić... a mnie potrzeba, ażeby nie wracał... Należy stosownie ku temu środki przedsięwziąć...

Desvignes przez kilka minut siedział w zamyśleniu, a potem rzekł do siebie:

— List przysłany przez Vandama do Anieli, oznajmia jej na pewno o jego wyjeździe. Cios będzie ciężkim dla niej... Trzeba nad nią dozór rozciągnąć... Biedne to dziewczę może spełnić jakie szaleństwo... Jak to dobrze, że przejrzał owe dzienniki!

Jednocześnie Verriere ukazał się we drzwiach salonu.

— Com ja ci powiedział przed chwilą? — zapytał Arnold podchodząc ku niemu.

— Względem czego?

— Względem listu, napisanego przez twego siostrzeńca do panny Anieli...

— Mówiłeś, że ten list przynosi zerwanie stosunków... Miałeśbyś zmienić teraz swe zdanie?

— Przeciwnie... trwam w niem tem mocniej.

— Dlaczego?

— Mam dowód, iż ten list zawiera w sobie kompletne zerwanie. Patrz... przekonaj się sam...

Bankier, przeczytawszy artykuł w dzienniku, zawołał:

— Doskonale! Ależ to cudowne!

— Przyznaj, że sprawa dobrze poprowadzona została...

— On da się zabić tam... będzie szukał śmierci umyślnie, jestem tego pewny,

— Liczę na to... i czuwać nad tem będę...

— Czy mimo to, mam oddać list mej córce?

— Ma się rozumieć... Bardziej niż kiedykolwiek...

— Ależ to wzniesie straszną burzę...

— Nie obawiaj się...

— Łatwo ci mówić... Aniela gotowa sobie życie odebrać...

— Trzeba ją otoczyć nadzorem... Zresztą nie oddawaj listu aż po obiedzie...

Na te słowa siostra Marja weszła do salonu. Uściśnięta podaną sobie rękę wuj, skinęła głowę z lekka na ukłon Arnolda.

— Gdzie jest Aniela? — pytał bankier zakonnicę.

— Wydaje służbie rozkazy... zastaniemy ją w jadalni... — odparła siostra Marja.

Lekki ironiczny uśmiech wybiegł na usta Arnolda.

— Unika mnie... — pomyślał i w tem się mylił.

Służący oznajmił, że obiad na stole, i trzy wyżej wymienione oso-

by, przeszedłszy do jadalni, zastały tam pannę Verriere.

Obiad trwał krótko, pomimo, iż obaj spółnicy usiłowali go ożywić zawiązaną pomiędzy sobą rozmową o przedmiotach obywatelskich. Musieli to uczynić ze względu na zupełne milczenie Anieli i zimne zachowanie się siostry Marji.

Wrócili do salonu, gdzie panna Verriere zabawiła chwilę, wyjść zamierzała.

— Ach! jakieżem roztargniony... — zawołał bankier. — Mam list dla ciebie, przyniesiony przez posłańca w chwili, gdy wchodził w dziedziniec, i zapomniałem ci go oddać. W każdym razie lepiej późno, niż nigdy.

To mówiąc, podał list córce, która wzięwszy go, spojrzała na adres.

d. c. n.

NASZE SPRAWY.

Uwagi na czasie.

Sosnowiec, 25 lutego.

Po długich i smutnych doświadczeniach nareszcie rząd nasz postanowił znieść ograniczenia, dotyczące handlu alkoholem.

Rada ministrów na wniosek min. skarbu przyjęła projekt nowej ustawy, która przewiduje zakaz sprzedaży i spożycia alkoholu w niedzielę i święta wyłącznie podczas nabożeństw. Jednocześnie będzie zupełnie zniesiony zakaz sprzedaży alkoholu w bufetach kolejowych.

Przeciwko wnioskowi były 2 głosy. Przedstawiciele pozostałych ministrów głosowali za min. skarbu, a to zarówno ze względów fiskalnych, jak i z tego powodu, że stosowane obecnie ograniczenia są trudne do przeprowadzenia i wytwarzają wielkie nadużycia.

Myśmy w tej sprawie zabierali głos niejednokrotnie, twierdząc, że taki zakaz wywołał skutki wręcz przeciwnie. Zamiast abstenencji szerry się poczęło picie wódki szklankami i zwyczaj ten dzisiaj stosowany jest już, niestety, i w dni powszednie!

Nikt nie miał odwagi wystąpić przeciw zakazowi, choć wszyscy go gwałcili i pili w niedzielę i święta: suwereny — twórcy prawa, pili! urzędnicy, począwszy od ministrów aż do woźnego włącznie, a jednocześnie 2 doby w tygodniu cała policja w małych miasteczkach przesiadywała w szynkach, pilnując ścisłego przestrzegania ustawy o niepieniu, a w miastach większych przynajmniej trzy czwarte składu policji i wszyscy urzędnicy skarbowi włóczyli się po szynkach i restauacjach, szukając winnych gwałcenia ustawy.

Dni alkoholowe były więc istnym rajem dla złodziei i rabusiów, którzy mogli operować bezkarnie, wierząc, że policja pochłonięta jest walką z alkoholem.

Pomyśleć tylko: pół roku w roku dziesiątki tysięcy ludzi walczyły na śmierć i życie ze spożyciem alkoholu, a rezultat taki, że wszyscy pili, wszyscy sprzedawali, a suwereny cieszyły się, że takie piękne prawa wydają!

Gdyby kto chciał wyliczyć, jakie szalone sumy, zapłaciliśmy za tę walkę! Naprawdę wojna

z bolszewikami tyle marek nie kosztowała.

W planie naprawy skarbu, przedstawionym radzie ministrów przez p. Grabskiego, wielką rolę odgrywa pozycja oszczędności, które mają być z całą stanowczością stosowane w dziedzinie administracji państwowej. W znacznej mierze oszczędności te mają być wynikiem redukcji zbyt licznej rzeszy urzędników państwa, których pensje, wzrastające z miesiąca na miesiąc w wysokim stopniu obciążają budżet państwa. Mimo tego, że dzień prawie nie mija, byśmy w gazetach nie czytali o dokonanych lub zamierzonych podwyżkach płac urzędników, widzimy jedną rzecz niezmienną w jaskrawych częstokroć, swych przejawach przysłowiową nędzę urzędniczą. Zgarbiony, wychudły, stetryczały, zgryźliwy, w podartych butach i wyszarżalym palcie — ten przed stawiciel prawa i majestatu państwa, pędzi, a raczej wlecze swój żywot w wiecznej pogoni za najniezbędniejszymi środkami życia, nie mówiąc już o luksusie w postaci cygara w niedzielę, lub famulijnej wycieczki raz w tygodniu na herbatę i ciastka do cukierni. Nota bene budżet takiej wycieczki, z drobiazgową szczegółowością „preliminuje” się w domu, przyczem o ilości herbat i ciastek stanowią piękne zasady odwiecznej askesy stawiającej ponad sytość marnej naszej ziemskiej powłoki, szlachetność czystego ducha i cele idealne.

Gdy człowiek bezstronny spogląda na żywot urzędnika polskiego, mimo woli budzi się w nim głębokie przekonanie, że co jak co, ale ten przynajmniej punkt naprawy skarbu, który mówi o oszczędnościach za pomocą redukcji nadmiaru urzędników, znajduje swą realizację. Tylko jedno zastrzeżenie! Jeśli rząd chce by zasługa w tym wypadku, bez dyskusji jego wyłącznie była udziałem musi, się spieszyć, spieszyć co sił! Bo inaczej 25-cio proc. redukcja przewidziana przez ministerjum skarbu do nowego roku, gotowa odbyć się bez ingerencji władz państwowych, natomiast przy ingerencji nieodstępnych towarzyszy dołu urzędniczej — nędzy i głodu!

5) Potępiliśmy sanowisko posłów socjalistycznych i wogóle lewicy, którzy w komisjach sejmowych nie dopuszczają do uchwalenia ustawy o numerus clausus, uprzystępniającej polskiej młodzieży akademickiej odbywanie studiów w wyższych uczelniach.

6) Wzywamy stronnictwa śródka izby poselskiej do porozumienia się z klubami bloku narodowego celem stworzenia większości polskiej w sejmie i oparcia na niej silnego rządu narodowego.

7) Wyrażamy całkowite zaufanie związkowi ludowo narodowemu, w zupełności solidaryzujemy

się z jego opozycyjnym stanowiskiem w sejmie, jak i całego bloku narodowego; kluby te wzywamy do dalszej bezwzględnej solidarności i niezachwianej opozycji.

8) Stwierdzamy, że drogą rozumnej i celowej opozycji doprowadzić można do wytworzenia rządu narodowego, któryby wywyższał Polskę z toni, na jaką prowadzi ją obecny rząd lewicowy i któryby sprostał wielkim zadaniom naprawy Rzeczypospolitej, na co z niecierpliwością oczekuje dziś cały zdrowo myślący i patriotyczny ogół polski.

Zastępca.

Głosy czytelników.

Do Redakcji „Iskry”.

Nawiązując niniejsze do artykułu „II. Dziennika Zagłębia” Nr. 45 z dn. 24 b. m. pod tytułem: Nasze sprawy „Posiedzenie R. M.” w imię bezstronności, proszę o łaskawe umieszczenie następującego mego wyjaśnienia.

Delegacja, powołana przez magistrat do obmyślenia środków do walki z drożyzną opracowała kilka wniosków, które miała zatwierdzić R. M. Po odczytaniu na plenarnym posiedzeniu, wnioski te zostały przesłane do kom. spr. og. celem formalnego rozpatrzenia i opracowania. Nie wchodząc zupełnie w meritum wniosków, gdyż to nie było zadaniem kom. do spr. og., większość komisji zauważyła, że wniosek delegacji o wprowadzeniu sekwestru i o rozciągnięciu karalności na rolników za podbijanie cen wyłączają się wzajemnie, bo wiem wniosek o karalność uznaje zasadniczo wolny handel ziemioplodami. W tym też kierunku zmierzała opinia większości kom. do spr. og.

R. Piszczek zgłosił odrębne zdanie, oświadczając się przeciwko wolnemu handlowi, a za wprowadzeniem sekwestru. Dla ścisłości zaznaczam, że na posiedzeniu komisji był obecny wiceprez. p. Siłuszek, który podzielił poglądy większości komisji.

Wybrany na referenta poglądów większości komisji na posiedzeniu R. M. w dn. 22 b. m. we wstępnym przemówieniu oświadczyłem, że komisja do spr. og. nie była upoważniona do opracowania wniosków w sprawie drożyzny, że wnioski jej są jedynie uzgodnieniem wniosków opracowanych przez specjalną delegację. Wychodząc z tego założenia zastrzegłem się z góry, że, jako referent, przyczyni obecnej drożyzny dotykać nie będę, ani też nie będę stawiać nowych wniosków, gdyż przekraczałoby to zakres mojej kompetencji. Stałem zatem na stanowisku czysto formalnym, wykazując niezgodność wniosków delegacji i proponowałem R. M., aby przez głosowanie zdecydowała, który z wniosków delegacji drożyznianej należy wysunąć jako opinię R. M.

Radny P. na poparcie swego wniosku poruszył sprawę drożyzny w całej rozciągłości, wplatając w swe przemówienie szereg wycieczek natury politycznej i partyjnej. Między innymi oświadczył p. Piszczek, że drożyzna panuje z tego powodu, że rolnicy podnoszą cenę na zboże celowo z pobudek politycznych, dowodem tego jest fakt, że obywatel Stecki w lubelskim wydał tajną odezwę do rolników, by podnosili cenę na zboże gdyż w ten sposób przyczynią się do obalenia obecnego rządu.

Na wywoły r. Piszczka oświadczyłem, że jako referent jestem niestety ograniczony w możliwości przeprowadzenia polemiki natury politycznej, muszę zatem tę część przemówienia r. Piszczka

ominąć. Jednak jako obywatel kraju, jako radny miejski, jako inteligent pracujący, nie mogłem przejść do porządku obrad nad konkretnym oświadczeniem r. Piszczka i dlatego zwróciłem się do przewodniczącego R. M., aby oświadczenie r. Piszczka wniesione zostało do protokołu.

W konsekwencji zażądałem, aby magistrat, względnie przewodniczący R. M. zwrócił się do prokuratury o pociągnięcie obywatela Steckiego z lubelskiego do odpowiedzialności za wybitnie szkodliwą działalność dla Państwa i narodu, biorąc pod uwagę publiczne zeznanie r. Piszczka.

Nieprawdą jest zatem, abym był urażony oskarżaniem ziemianstwa i groził r. Piszczkowi aż. prokuratorem.

Uważam, że walkę ze złem, które panuje, trzeba prowadzić bezlitośnie, konsekwentnie. Na wszystkich konferencjach drożyznianych, w których brałem udział, powtarzałem się ten sam znamieny fakt: przedstawiciele wmiaru sprawiedliwości uskarżali się, że społeczeństwo utyskuje, gada rzeczy prawdziwe i nieprawdziwe, lecz nie dostarcza władzom materiału do pociągania winnych do odpowiedzialności. Skoro zatem r. Piszczek na zebraniu R. M. publicznie podaje fakty bandytyzmu społecznego, to nie można zadowolić się tylko gadaniną R. Piszczek jest człowiekiem poważnym (przecież jest radnym miejskim) i odpowiedzialnym moralnie. Oświadczenie jego jest bardzo cenne i, nie wątpię, prawdziwe. W tym wypadku nie wolno wyślizgiwać się — jest winny, jest świadek, a zatem — niech prokuratura działa.

Z poważaniem

A. Michel.

Kronika.

Kalendarzyk.

25

Niedziela.

Dziś Macieja Ap.

Jutro Aleksandra.

Wsch. słońca 6.20

Zach. „ 5.30

Kino „Zaczęło”

Kino „Zaczęło”

wyświetla dziś dramat paryskiej wytwórni „Osso” p. t.

„DZIECKO ULICY”

Sprawiedliwy podział.

Ulica... Szwargot, brody i chałaty, Funty szterlingów, franki i dolary, Mołochy ruchliwy, brudny i kosmaty, Żądy bogactwa bezduszne ofiary.

A w dzień sobotni drogę akasmy Patrzy na nagą nędzę ołiem wżga dy, Patrzy z szyders wem brzuch gęsiną [syty, Licząc z lubością „ciężkie” milijardy.

A w ciasnej izbie ktoś smętnie spo [ziara Na świeże jeszcze, krwią nabiegłe [blizny, Na krzyż „Virtuti”, ów znak bohatera: Cała zapłata z rąk wdzięcznej ojczyzny.

Tych w krzyże, tamtych kraj w złoto [pryzodział, Każdy więc własne zaspokoili żądze. O, tak! Zaiste, sprawiedliwy podział: My mamy sławę, a oni pieniądze!

Ćwierk.

Zebranie. Dnia 26 w poniedziałek o godz. 7 min. 30 w sali „Trocadero” odbędzie się zebranie członków koła związku lud-narodowego.

Na zebraniu mecenas W. Koziełski wygłosi referat na temat: „Konstytucja 17 marca”.

Upraszta się o liczne i punktualne przybycie.

Z polskiego czerwonego krzyża. W dniu dzisiejszym o godz. 6 wieczorem w sali dawnego „Trocadero” wygłosi dr. M. Stawiński odczyt ilustrowany przezroczami, p. t. „O zgubnym wpływie alkoholu”. Wejście 200 marek.

Nadmienić należy, iż dr. Stawiński, jako przewodniczący wydziału propagandy higieny w sosnowieckim oddziale czerwonego krzyża wygłosił już w naszym mieście parę odczytów z tej dziedziny oraz w dalszym ciągu praca wydziału w tym kierunku prowadzona będzie.

Nieporozumienie. Na jednej z ulic podchodzi do żebraka pewien jegomość i wręcza mu 100 mk., mówiąc głośno, by przechodnie go słyszeli: „zmówcie dziadku pacierz za E. Nie-wiadomskiego, który zginał, jako ofiara bagna polskiego”.

Będący obok drugi przechodzień, słysząc to, sięgnął nerwowym ruchem do kieszeni i w obecności tamtego zdążył żebrakowi wręczyć 200 marek i powie-dzieć do niego: „dziadku proście Pana Jezusa, by Polskę jak-najprędzej od warcholów oczyścił”.

Obaj ofiarodawcy popatrzeni na siebie wówczas dziwnie twardo i nieubłaganie. i rozeszli się w przeciwnych kierunkach, nie zdając sobie sprawy, że kazali modelić się żebrakowi na jedną i tę samą intencję.

Mieszczanie radzą! Dziś w lokalu stow. właścicieli nieruchomości w Sosnowcu o godz. 4 popoł. ma się odbyć zebranie okręgowej rady mieszczańskiej z udziałem przedstawicieli związków rzemieślniczych i stow. kupieckich całego Zagłębia.

Głównym tematem rozpraw będzie sprawa polskośći Polski, zagrożonej przez zalew bolszewickich żydów, wykupujących za skradzione w cerkwiach i kościołach kosztowności domy, sklepy, towary, artykuły żywnościowe i wywołujących szaloną drożyznę.

Oby te obrady skupiły wszystkich pod jednym sztandarem, na którym widnieje hasło: gospodarzami Polski muszą być polacy!

Kontrola urzędów. Komisja dla przeprowadzenia kontroli w urzędach podległych ministerjum spraw wewnętrznych, pod kierunkiem inspektora upelnomocnionego, p. Stanisława Twardo. w dniu 24-go b. m. wyjechała dla dokonania kontroli w województwie kieleckim.

Były min. Kamiński na G. Śląsku. Były minister spraw wewnętrznych, inż. Antoni Kamiński, objął stanowisko dyrektora hut srebra i ołowiu w Strzybnicy pod Tarnowskim Górami na Śląsku.

Wielki wiec w Dąbrowie Górn.

Patriotyzm warstwy robotniczej w Zagłębiu.

Dąbrowa, 24 lutego.

W czwartek ubiegły o godz. 7 i pół wieczorem odbył się w Dąbrowie Górniczej pod przewodnictwem p. Eugenjusza Grochowskiego wiec, na którym referat o sytuacji politycznej wygłosił poseł dr. Falkowski. Wielka sala, przyległa się i schody, wiodące na piętro, były szczelnie wypełnione głównie przez liczne rzesze robotnicze, a także mieszczaństwo i inteligencję miejscową.

Po referacie wywiązała się żywa dyskusja. Na sali panowała wyjątkowa powaga i niczym niezamącony spokój. Widocznie gniazdo bolszewizmu i socjalizmu, jakim jest Dąbrowa Górnicza, budzić się zaczyna do życia narodowego. Wybory listopadowe dały największą ilość głosów komunistom i socjalistom, dystansując ósemkę. Dziś już inaczej, a świadczą o tym poniższe rezolucje przyjęte przez zebranych.

„Zgromadzeni w ilości kilku tysięcy osób na wiecu w Dąbrowie Górniczej w dniu 22 lutego 1923 r. po wysłuchaniu re-

feratu posła Falkowskiego i następnie odbytej dyskusji, uchwalają jednomyślnie:

1) Naprawy Rzeczypospolitej nie dokona rząd generała Sikorskiego, a dokonać jej może tylko taki rząd, który oprze się na większości polskiej, niezależnej od żydów i innych żywiołów obcych, wrogich Polsce.

2) Wzrastająca z dnia na dzień drożyzna jest następstwem nieudolnych dtychczasowych rządów lewicy i rozpanoszenia się w państwie wpływów wrogich odrodzeniu narodu naszego.

3) Nieudolne rządy dotychczasowe, siejąc rozdziewiek w narodzie, podkopują siły wewnętrzne państwa i jego powagę za granicą.

4) Protestujemy przeciw bezczynności rządu w sprawie napływu około miliona żydów z Rosji sowieckiej, przeciw tolerowaniu na stanowisku delegata rządu do ligi narodów w Genewie nieudolnego i nietaktownego żyda Askenazego, służącego nie Polsce, lecz anonimowemu mocarstwu.

Na czas nieograniczony odłożone zostały narady komisji drożynianej w magistracie sosnowieckim, dzięki wycofaniu się przedstawicieli związków robotniczych i poważnemu traktowaniu tej sprawy przez prasę, która nie może dopuścić, by lokal magistratu stał się spelunką, gdzie nasi „dobrodzieje” schodzą się regularnie i pod opieką władz samorządowych i policyjnych umawiają się o podniesienie cen.

Obecnie ze względu na trudności techniczne zbierania się i zmagania, może ceny nie będą tak regularnie podskakiwać, no i nie na całym terenie Sosnowca jednocześnie.

Namysłowski w Będzinie. W dniu 1 marca w teatrze „Corso” w Będzinie odbędzie się koncert słynnej orkiestry Namysłowskiego. Na koncert wybierają się cały Będzin i okolica.

Odczyt. Dziś o godz. 3-ej popoł. prof. Piotrowski wygłosi w sali stow. rob. chrześc. w Dąbrowie ciekawy odczyt o M. Koperniku.

Sprawa podwyżek w górnictwie. Na list związków górniczych wystosowany do rady zjazdu w sprawie wysokości żądanej podwyżki rada zjazdu odpowiedziała, iż decyzja jej określająca podwyżkę na 120 proc. jest ostateczną.

Kwestja ta ma być jeszcze raz omawiana na konferencji komitetów kopalnianych.

Nowa taksa dorożkarska. Z dniem 15 b. m. zaczęła obowiązywać w Sosnowcu nowa taksa dla dorożkarzy, uchwalona przez radę miejską.

Za kurs jazdy po mieście przy odległości nie przekraczającej 2 ch kilometrów, płacić się będzie parokonną dorożkę w dzień 4 tysiące marek, w nocy 4800 mk., jednokonną w dzień 3200 mk., w nocy 4 tys. mk.

Za kurs jazdy do walcowni milowickiej w dzień dorożką parokonną 4800 mk., jednokonną 4000 mk.; w nocy parokonną 5600 mk., jednokonną 4800 mk.

Za kurs do kopalni „Wiktora” w dzień parokonną 6400 mk.; jednokonną 5600 mk., w nocy parokonną 7200 mk., jednokonną 6400 mk.

Za kurs do wsi Milowice i Modrzejowa w dzień parokonną 8800 mk., jednokonną 7200 mk., w nocy parokonną 10400 mk., jednokonną 8800 mk.

Za kurs jazdy do walcowni „hr. R. narda” i huty Staszycy w dzień parokonną 8000 mk., jednokonną 6400 mk., w nocy parokonną 9600 mk., jednokonną 8 tys. mk.

Za kurs jazdy do Konstancji, Radochy, Srodulki i Deichsła w dzień parokonną 6400 mk., jednokonną 4800 mk., w nocy parokonną 6400 mk., jednokonną 6400 mk.

Za każdą godzinę jazdy taryfa przewiduje w dzień od dorożki parokonnej 8 tys. mk., jednokonnej 6400 mk., w nocy parokonnej 9600 mk., jednokonnej 8 tys. mk.

1) Pakunki ręczne wagi 30 f. lub 12 klg., wolne są od opłaty. 2) Do pakunków wagi ponad 30 f. lub 12 klg. dopłaca się 1 tys. mk. 3) Jazda do miejscowości leżących poza obrębem m. Sosnowca od umowy. 4) Czas nocny od godz. 10 wiecz. do 6 rano. 5) Opłata za jazdę do wszystkich miejscowości uiszcza się przed skończeniem kursu. 6) Za niestosowanie się do powyższej taksy dorożkarz będzie pozbawiony koncesji na prawo jazdy po mieście.

Kary administracyjne. Magistrat dąbrowski skazał w drodze administracyjnej około 50 kupców za sprzedaż i warów po wygórowanej cenie.

Wysokość kar waha się od 50 do 500 tys. mk.

Strajk w Łazach. Ponieważ

pracownicy kolejowi w Łazach nie otrzymali przyznanych im podwyżek, porzucili pracę i dopiero na skutek alarmu naczelnika stacji, przyjechał w nocy kasjer, który wypłacił dodatek drożyniany, poczym pracownicy podjęli pracę.

Football na kwietniku. Założony z takim trudem zieleniec na pl. 3 maja w Będzinie, stał się w ostatnich czasach boiskiem dla wyrostków, którzy urządzają tam grę w piłkę nożną.

Ponieważ urządzenie kwietnika kosztowało kilkanaście milionów mk. możeby więc magistrat polecił policji rozstoczyć większy nadzór nad skwerem i bezwarunkowo zakazać urządzania tam jakichkolwiek gier.

Kredyty dla rzemieślników. Przedstawiciele rzemiosł niejednokrotnie zwracali uwagę, że brak kredytów, kapitałów zakładowych i szerszego obrotowego, utrudniając znacznie sytuację przedsiębiorstw rzemieślniczych, z których wiele nie jest w stanie ani utrzymać swej produkcji, ani jej należyście rozwinąć.

Chcąc przyjąć rzemieślniczym przedsiębiorstwom z pomocą, czynnikami miarodajne podniosły projekt spółek surowcowych.

Spółki takie przez zakup surowca, maszyn i narzędzi ułatwią niewątpliwie trudną sytuację rzemiosł, łącząc rzemieślników jednego zawodu, dla akcji zbiorowej, nie tylko przy zakupach i sprzedaży gotowego towaru, ale również przez uniezależnienie rzemieślnika od pośredników i handlarzy, dających surowiec na kredyt i często wyzyskujących przez wysokie ceny swego odbiorcy.

Sprawa kredytu ze strony rządu na akcję surowcową jest obecnie w toku. Przyznany na ten cel przez komitet ekonomiczny ministrów miliard mk. ma być asygnowany.

Byłoby rzeczą pożądaną, aby koła rzemieślnicze Zagłębia zainteresowały się bliżej projektem spółek surowcowych i z kredytów rządowych mogły skorzystać.

Kpiny z publiczności. Jeden z obywateli będzińskich wysłał pocztą w maju r. ub. paczkę z żywnością. Przesyłka zaginęła i na reklamację wysyłającą urząd pocztowy kazał sporządzić odpowiedni akt z wymienieniem wartości paczki.

Rzeczywista wartość przesyłki wynosiła około 20 tys. mk. a ponieważ wysyłający wiedział, że i tak nic nie dostanie, podał przeto wartość tylko na 10 tys. mk. Sprawa wlokła się prawie 10 miesięcy i wreszcie urząd pocztowy zawiadomił poszkodowanego, iż komisja szacunkowa przyznała mu aż 275 mk. odszkodowania.

Tak więc wpaja się w społeczeństwo zaufanie do naszych urzędów, to też poszkodowany słusznie zauważył w swym liście do urzędu pocztowego, że kpić z siebie nie pozwoli, gdyż 275 mk. kosztowało samo opakowanie i sznurek na zaginionej przesyłce.

Zarząd „Lutni” w Sosnowcu zawiadamia członków czynnych, że po powrocie dyrektora p. Powiadowskiego, lekcje odbywają się jak dawniej, tj. we wtorki i piątki: dla pań od godziny 7-ej, dla panów od godziny 8-ej wieczorem.

Uprasza się o liczne i punktualne uczęszczanie na lekcje.

1632

Tytoni znowu podrożeje! Z dniem 1 marca br. ma nastąpić nowa podwyżka cen wyrobów tytoniowych. Ministerstwo skarbu przeprowadzi jednak obecnie inventaryzację zapasów u trafikantów, celem zapewnienia zysku z podwyżki skarbowi państwa a nie trafikantom, jak to dotychczas bywało.

Kosztowna oszczędność. W nocy z czwartku na piątek, nie wiadomo sprawca skradł w urzę-

dzie górniczym w Dąbrowie 3 maszyny do pisnia, wartości 6 milionów mk.

Zaznaczyć należy, iż dzięki złe zrozumiałej oszczędności, urząd powyższy nie posiada nawet stróża, to też wszystkie ważne akty i dowody są na boskiej opatrności, jak również niema tam urządzeń przeciwpożarowych i w razie wypadku, wszystko poszłoby z dymem.

Możliwe, że ostatni wypadek wpłynie na poprawę stosunków.

Okradzenie preparandy. Nocy ubiegłej okradziono preparandę nauczycielską w Dąbrowie, gdzie skradziono pościel i bieliznę, wartości miliona mk.

Zakazany handel. Policja będzińska pociągnęła do odpowiedzialności kilkunastu kupców za handel w godzinach zakazanych.

Postrzelenie. F. Langer i A. Pardon, żołnierze 23 p. art. polnej, będąc w stanie podchmielnym, poczęli strzelać z rewolweru.

Jedną z kul wpadła przez okno do mieszkania Z. Wajsbłuma przy ul. Sączewskiego w Będzinie i zraniła w nogę właściciela mieszkania.

Zaalarmowana policja żołnierzy rozbroiła i oddała władzom wojskowym w celu ukarania.

Nieporządki. Za nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych policja będzińska pociągnęła do odpowiedzialności kilkunastu właścicieli nieru homości.

Kradzieże w Sosnowcu. Jakóbowi Grzybowi, Warszawska 2, skradziono garderobę, wart. 300 tys. mk. — Pociągnięto do odpowiedzialności Antoninę Starnę, Pańska, 29, za kradzież węgla z kolei — Józefie Pałasz, ul. Debową 16, skradziono 6 kur. — Pociągnięto do odpowiedzialności Marję Maslarz, za kradzież sygnetu i pół butelki wódki Hugowi W., Chemiczna 10 — Edw. i Katarzynę Kantuch, Florjańska 42, pociągnięto do odpowiedzialności za kradzież węgla na kolei.

Schwytanie dezertera. Na stacji w Sosnowcu przytrzymano Dynitra Basiuka, dezertera z 5 pułku ułanów w Ostrołęce.

Przywłaszczenie. Zawładowca st. Widzew pod Łodzią, Piotr Jabłkowski, oskarżył J. Lewelskiego, zam. w Sosnowcu przy ul. Szerokiej nr. 10, o przywłaszczenie 1.150 tys. mk. Sprawę skierowano do prokuratora.

Kieszonkowcy na stacji w Będzinie stają się plagą pasażerów. Pasażerowi Z. Pacześniowskiemu z Katowic skradziono 300 tys. mkp. i 12 tys. niem.

Hazard. Siwek Tojwele wraz z kilku towarzyszami został pociągnięty do odpowiedzialności za hazardową grę w karty.

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

stawione będzie po raz pierwszy. Początek godz. 8-a wiecz.

Sroda — Zawiercie. „Czysty interes” ukaże się w nadchodzącą środę w teatrze „Stella”. Przewyborna ta satyra Stefana Kiedrzyńskiego, wywołująca kaskady śmiechu, jest tak doskonała, iż widzowi się zdaje, że patrzy nie na scenę, a na życie.

W wieczorze tym bierze udział orkiestra policji państwowej, Początek koncertu godz. 7 i pół przedstawienia 8.15 wiecz.

Sprzedaż biletów w księgarni Hubickiej rozpoczęta.

Ofiary.

Dla uczczenia ś. p. Jadwigi Różyckiej żony kobiety polki, nieustrudzonej opiekunki ubogich składają na schronisko dla dzieci i wa dobroczyn. w kasie tegoż po 10,000 mk. Aleks. Rogalewiczowa i L. Stefanowski.

Ostatnie telegramy.

(Przez telefona).

Komunistyczne wichrzeń.

Warszawa, 24 lutego.

Dziś ponowili się demonstracje bezrobotnych przed gmachem ministerjum pracy i opieki społecznej. Aczkolwiek liczba zarejestrowanych bezrobotnych w całej Polsce wynosi dziś zaledwie 3500 osób, od dawnego czasu co dzień przed ministerjum pracy nieznanzi agitatorzy gromadzą po kilkaset osób, które wystosowują w imieniu bezrobotnych coraz to nowe żądania. Dziś liczba demonstrujących była nieco większa. Policja musiała rozprężyć tłum, przyczem jeden policjant został silnie poturbowany. Demonstranci usiłowali również dostać się pod gmach sejmu, jednakże policja ich tam nie do puściła.

Niebleski ptaszek.

Warszawa, 24 lutego.

Urząd śledczy w Berlinie zawiadomił policję warszawską, że aresztowano tam sprytnego oszusta, który się podawał za księcia Leona Sapiehę, wojewodę białoruskiego. Rzekomy książę i wojewoda w krótkim czasie zdołał sprzedać jeden dom w Berlinie trzy razy, pobierając za każdym razem miljonowe sumy. Oszustwo wykryło się w momencie, gdy trzech rozmaitych nabywców, zgłosili się niemal równocześnie do urzędu hipotecznego, celem zarejestrowania swego prawa własności.

Zatwierdzenie naszych granic wschodnich.

Warszawa, 24 lutego.

Według informacji otrzymanych przez rząd z poselstwa francuskiego w Warszawie, rada ambasadorów na skutek listu gen. Sikorskiego do prez. Poincaręgo, postanowiła na wniosek francuski przystąpić bezwzględnie do uregulowania niezakończonych spraw naszej granicy wschodniej. Jest to duży sukces dyplomacji polskiej na drodze do uregulowania sprawy naszej granicy z Litwą i oficjalnego, oraz ostatecznego załatwienia kwestji Małopolski wschodniej.

Kościół a państwo.

Warszawa, 24 lutego.

Dziś w prezydium rady min. odbyła się konferencja w sprawie stosunku kościoła do państwa, w której z ramienia rządu wzięli udział premier gen. Sikorski, min. wyznań i oświaty Mikułowski Pomorski, oraz przedstawiciele wyższego duchowień-

stwa z ks. kardynałem Kakowskim na czele.

Proces ks. arcybiskupa Cielebaka.

Warszawa, 24 lutego.

Według wiadomości otrzymanych z Moskwy, trybunał rewolucyjny sowiektów przystąpi w poniedziałek do rozpatrywania sprawy ks. arcybiskupa Cielebaka i 17 księży katolickich oskarżonych o opór władzom sowieckim w związku z sprawą rekwizycji dóbr kościelnych. Obecnie w Petersburgu wszystkie kościoły katolickie w wyjątkiem francuskiego, są zamknięte.

Sprawa banku emisyjnego.

Warszawa, 24 lutego.

Dziś w ministerjum skarbu odbyła się kolejna narada ministra skarbu Grabskiego z przedstawicielami ster gospodarczych. Omawiano projekt ustawy o założeniu banku emisyjnego. Po bardzo ożywionej dyskusji projekt ministra skarbu uzyskał na o. 61 uznanie zgromadzonych. W obradach brali oprócz ministra Grabskiego udział b. minister skarbu Karpiński i senator Brun-

Sowiety protestują.

Moskwa, 24 lutego.

Komisarz ludowy dla spraw zagranicznych Cziczerin rozstał do państw ententy depeszę, w której protestuje przeciw decyzji rady ambasadorów przyznającej Kłajpedę Litwie.

Sprawa Kłajpedy.

Berlin, 24 lutego.

W sprawie przyjęcia lub nie przyjęcia przez Litwę decyzji rady ambasadorów co do w. m. Kłajpedy prasa zagraniczna podaje wiadomości chaotyczne. Podczas gdy korespondenci pism angielskich donoszą, że Litwa decyzję tę przyjęła z zastrzeżeniem, że odmawia Polsce prawo do korzystania z portu kłajpedzkiego, korespondenci francuscy kolportują wiadomość, że rząd kowieński na decyzję rady ambasadorów się zgodził i wyraził gotowość wejście w pertraktacje w sprawie wykonania tejże decyzji.

Gielda.

GIELDA SOSNOWIECKA

Sosnowiec, 24 lutego.

Dolary — 47.500
Franki franc. — 2970
Funt szter. — 225.600
Marki niem. — 180
Kor. czeskie — 1300
„ austr. — —

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 24 lutego

Dolary — 49000
Franki franc. — 2950
Funt szter. — 226.000
Marki niem. — 200
Kor. czeskie — 1400
„ austr. — 80

GIELDA GDANSKA.

Gdańsk, 24 lutego

Marki polskie — 47
Dolary — 23.000

GIELDA BERLINSKA.

Berlin, 24 lutego.

Marki polskie — 47½
Dolary — 23.000

Stacja klimatyczna Bystra obok Białej (Małopolska)

„UZDROWISKO”
Dr. Marjana Szarewskiego.

Pensjonat lekarski otwarty cały rok, przyjmuje zdrowych i uzdrowieńców, szukających w klimacie podgórskim powrotu utraconych sił. Kuchnia wykwintna i obfita. Oświetlenie elektryczne. Fortepian. Biblioteka. Ceny umiarkowane. Telefon międzymiastowy Bystra 5.

odpowiedzie sądzale. Rozumie się, że tego rodzaju trudności wywołują wzrost chorób wenerycznych, które w zastraszający sposób szerzą się wśród tutejszej ludności. Czas najwyższy, aby czynniki samorządowe oraz powiatowa kasa chorych, wobec apacji rządu, energicznie ujęły tę sprawę w swe ręce.

Następnie zabrał głos prezydent m. Dąbrowy dr. Piwowar, który, jakkolwiek uznał potrzebę otwarcia szpitala wenerycznego, to jednak wyraził swoją obawę, czy miasto łącznie z sejmikiem i kasą chorych będą mogły o własnych siłach dokonać otwarcia szpitala tymbardziej, że kasy miejskie przeżywają okres zupełnego braku gotówki.

Inżynier Uthke przedstawił kosztorys uruchomienia byłego szpitala wenerycznego na 120 milionów marek polskich, twierdząc, że jakkolwiek gmach ten bynajmniej nie nadaje się na szpital, to jednak z braku innego pomysłacznictwu pewnych poprawek a przede wszystkim w sufity i podłogach, będzie on mógł na pewien dłuższy okres służyć tutejszej ludności.

Na 120 milionów m.p. bardz. przestraszyli się przedstawiciele tutejszych samorządów, którzy kolejno oświadczyli, że kasy miejskie stanowczo nie będą mogły dostarczyć potrzebnej gotówki, gdyż te są puste a przy sposobności prezydent m. Będziński wyraził obawę, czy będzie mógł skutkiem przewidzianej podwyżki wypłacić na pierwszego marca urzędnikom pensje. Wyjście z tej sytuacji znalazł starosta Trzciński, który między innymi oświadczył, że przebudowę szpitala wenerycznego w Będzinie nie nastąpi od razu, lecz pewnymi etapami i gdyby tutejsze miasta zadeklarowały sumę 30 milj. m.p. pod zakup potrzebnego drzewa, wówczas prace około uruchomienia szpitala mogłyby być natychmiast podjęte.

Następnie przedłożył starosta Łucz, według którego miasta, sejmik i kasa chorych mają na celu ponieść wydatki pieniężne.

Ostatecznie po dłuższej dyskusji uchwalono, że na sejmik wypaść 15 milj. mk., na kasę chorych 10 milj. mk., na Sosnowice 15 milj. mk., na Dąbrowę 10 milj., na Będzin 5 milj. i na Zawiercie 5 milj. mk.

Sumy te mają być przez poszczególnych kontrahentów do 10 marca r. b. wpłacone do kasy sejmiku będzińskiego.

Również uproszono inż. Uthkego, by ten łącznie z przedstawicielami wydziałów budowlanych tutejszych miast, powołał komisję techniczną, któraaby szczegółowo opracowała plan przebudowy.

Na tejże konferencji, zebrani debatowali nad kwestją walki z chorobami epidemicznymi, które coraz to bardziej szerzą się w tutejszym powiecie. W tej sprawie dłuższe przemówienie wygłosił radca Osowski, krytykując apację „czynników” rządowych w tej kwestji. We wszystkich państwach europejskich walkę z epidemjami prowadzi rząd, u nas natomiast rząd pragnie ciężar tej walki zrzucić na barki samorządów.

Mamy do stwierdzenia fakt, że w tutejszym powiecie, rządowy szpital epidemiczny został zamknięty w chwili, kiedy mamy 7 ognisk tyfusu. Tego stanu dalej tolerować nie możemy.

Radca Osowski zwrócił się do zebranych z propozycją, aby wystosować do naczelnych władz rządowych i sejmowych oraz do tutejszych posłów memoriał, przedstawiający sytuację wywołaną groźbą rozszerzenia się chorób epidemicznych i by czynnikami decydującymi wreszcie zrozumieli, że centrum przemysłowe, skupiające większe masy ludności należy przede wszystkim chronić przed falą chorób epidemicznych.

Rezolucję p. Osowskiego u-

chwalił i oświadczył, że tym postępowaniem zamknięto.

Z kraju.

Jeszcze jeden... rząd lubelski. Przed kilku dniami w godzinach wieczornych ukazała się na murach Lublina drukowana odezwa, podpisana przez jakieś „Stowarzyszenie mścicieli”.

Odezwa rozpoczyna się od urzędowych jakby słów: „Ogłaszamy, co następuje”.

Zapowiada ona bezwzględna walkę z paskarstwem, przyczem powołuje się na dokonane już w Lublinie 3 zamachy. Wzywa ona rząd i społeczeństwo do współpracy, zaznaczając, że mściciele walczyć z rządem nie chcą, ale gdyby rząd usiłował im przeszkadzać, to będą się energicznie bronili. Dalej oświadczają między innymi, że na zjazdach swoich w Zagłębiu 21 go stycznia i w Łodzi 28 go stycznia, widząc bezczynność władz administracyjnych i sądowych, postanowili wystąpić do walki w obronie mas pracujących w bezczelny sposób krzywdzonych przez spekulantów i bogaczy.

W innym miejscu znów mówi: „Obecnie zawiadamiamy paskarzy w Lublinie i na prowincji, bankierów, czarnaogieldziarzy, obszarników, hurtowników i niektórych nienasyconych w zyskach detalistów, ażeby w czasie od 20 lutego do 1 kwietnia o 10 dni obniżyli ceny produktów pierwszej potrzeby, jak zboża, mąki,

mięsa, tłuszczów i cukru, o 25 proc. Niewykonanie naszego rozkazu pociągnie śmierć lub kalectwo wyżej wymienionych oraz członków ich rodzin. Sprawiedliwość będzie wymierzona stopniowo w ciągu roku”.

Błędy ortograficzne i styl, jak np. „aż by rządy nie mieszały nam w wymierzaniu sprawiedliwości”, wreszcie rusycyzmy wskazują na źródło pochodzenia tej odezwy.

Złośliwy dowcip. I w ciężkich czasach nie trudno o dowcip. Ten, który obecnie notujemy, należy jednak do rodzaju dowcipów złośliwych.

Przed kilka dniami, przed dom, w którym zamieszkują państwo G. w Częstochowie zajeżdża kilka dorożek. Z każdej z nich wysiada lekarz, zaopatrzone w instrumenta chirurgiczne. Następuje powitanie i wszyscy lekarze ku swemu zdumieniu kierują się do mieszkania państwa X. i meldują swą wizytę, jako zawezwani do ciężko chorej pani X.

Łatwo sobie wyobrazić zdumienie i rozczarowanie lekarzy gdy „chora” powitała ich w salonie, oświadczając, że bynajmniej nie ma zamiaru chorować, przeciwnie cieszy się dobrym zdrowiem. Teraz dopiero wyjaśniło się, że lekarze padli ofiarą złośliwego żartu. Ktoś dowcipny zawezwał ich telefonicznie na jedną godzinę do państwa G. Rzecz prosta że sprawcę, a właściwie sprawczynię wykryto. Czy otrzyma należną karę — przekonamy się.

Zdemaskowanie „carewiczka Aleksego”.

Warszawa, w lutym.

Policja państwowa zainteresowała się doniesieniem o pojawieniu się w Kołomyi młodzieńca, podającego się za „carewiczka” Aleksieja, syna zamordowanego Mikołaja II go, opowiadającego nieprawdopodobne historie o własnym i swej siostry ocaleniu z rąk bolszewickich.

Rzekomego „carewiczka” sprowadzono do Warszawy i tu policja poddała go przesłuchaniu. „Carewicz” jest to młodzieniec 19-letni, ładny, podobny do Aleksieja. Przesłuchanie „carewiczka” dało wynik ujemny. Młody „następca tronu” nie włada

ani językiem francuskim ani angielskim, zna jedynie prócz rosyjskiego słabo niemiecki. Wzięty w krzyżowy ogień pytań zeznał, że nazywa się właściwie Iwanow i jest synem Dymitra pułkownika b. armji rosyjskiej, że przebywał wraz z rodziną w Niemczech i stąd pochodzi jego znajomość języka niemieckiego. Do odegrania roli następcy tronu namówili go oficerowie rosyjscy i monarchiści, chcąc wyzyskać jego poparcie z nieżyjących carewiczem do wzniecenia intrygi politycznej.

Ujęcie zbrodniarza.

W numerze niedzielnym podaaliśmy opis wymordowania w Piątkowie pod Poznaniem całej rodziny Kosterów (7 osób). Energetyczny pościg doprowadził do ujęcia mordercy. Jestto niejaki Antoni Sobczak. Potwornej zbrodni dokonał sam bez współników.

Zamordowany Kostera przyjął Sobczaka na służbę, a ten dowiedziawszy się, że Kostera posiada dolary, postanowił go obrażać. Udał więc wyjazd po rzeczy, ukrył się na poddaszu domu i przebył tam cztery dni, czekając odpowiedniej chwili. Przez ten czas żywił się produktami skradzionymi ze szpitala.

Piątego dnia zakradł się do stajni, gdzie spał nowoprzyjęty parobek i zgruchotał mu głowę dwoma uderzeniami młota. Następnie poczekał na Kostera, a gdy ten wszedł do stajni również zamordował go uderzeniem młota. Potem zaczął się na dziedzińcu, gdzie po kolei uderzeniami młota zamordował służącą, a potem żonę Kostera.

W tej chwili nadjechał mleczarz, którego zbliżył oświadczeniem, że mleko dziś nie będzie, a gdy mleczarz odjechał, wywołał z domu najstarszego 13-letniego syna

Kostery, zaprowadził go do stodoły i tam zamordował młotem, poczym wrócił do domu i tymże samym młotem roztrzaskał głowę 3-letniej córki Kostera.

Po dokonaniu tych morderstw ubrał się w odświętną odzież Kostery, zaprzęgił konia do wozu, naładował kilka worków ze zbożem, zabrał pieniądze i już miał odjechać, gdy usłyszał w mieszkaniu płacz ostatniej żywej istoty 2-letniego synka Kostera. Wrócił zaniósł go do stodoły i zamordował tym samym młotem.

W Poznaniu, dokąd pjechał zrabowanym wozem, sprzedał zboże, zmienił dolary a w kilka dni potem chciał wyjechać do Gniezna, lecz został aresztowany. Siedzi w więzieniu przy ul. Młyńskiej. Jestto człowiek zdrowy, silnie zbudowany. Prosił aby mu dodano towarzystwo do celi, gdyż sam boi się pozostać. Potwór teraz dopiero ujawnia wyrzuty sumienia. Płacze i powiada, że słyszy wciąż płacz zamordowanego okrutnie dziecka.

Nikczemnik podobno ma już i inne zbrodnie na sumieniu. Będzie sądzony przez osobny sąd w przyspieszonym tempie.

Więści i inne.

Tydzień pracy ręcznej w szkołach bułgarskich. Oryginalny okólnik wydał bułgarski minister oświaty. Zarządził tydzień pracy fizycznej we wszystkich szkołach państwa. Pod kierownictwem i odpowiedzialnością nauczycieli wykonali młodzież nawet cięższych prac sporo: czyszczono klasy, szkoły, dzielnice miasta, sadzono drzewka, budowano baraki i t. p. Seminarjum nauczycielskie w Sofii zostało zabezpieczone przed wylewem na grunt szkolny. Uczniowie gimnazjum skopali terytorium kościoła św. Jerzego i wykopali wiele zabytków. Gimnazjastki zaś oczyściły wszystkie okna w swej szkole, część oprowiała książki szkolne. Tu zrobiono wyszywki, poduszki i inne przedmioty, uzyskano większą sumę na fundusz biednych uczniów. Pewna gromada uczniów wybrukowała plac znosząc ku temu 20,000 kamieni. W Białej Cerkwi, skąd pochodzi minister oświaty, zbudowano krótką drogę i zrobiono 2 studnie. Drzewek owocowych zasadzili szkoły w Plovdivie 20,000, w Suchymdole 10,000. Owocność tygodnia pracy szkolnej w całym kraju oceniono na 100 milionów lirów. — „Echo de Bulgarie” określa wychowawcze znaczenie tej nowości w uwadze: „Tydzień roboczy spotkał się z największą radością młodzieży i nauczycieli, gdyż praca fizyczna na wolnym powietrzu oświeżyła młodych, stała w klasach zamykanych.

KRAWIEC MESKI

HENRYK GROCHOWINA

przyjmuje wszelkie obstalunki z własnych i powierzonych materiałów.

Ulica Modrzejska Nr. 29.
790

Kompletne pokoje męskie, jadalnie, sypialnie, garnitury klubowe i salonowe, dywany perskie, krajowe ręcznego wyrobu, kilimy zakopiańskie oraz meble i wyroby koszykarskie

sprzedaje po cenach umiarkowanych
Wystawa Ligi pom. przemysłowej
Kraków, ul. Straszewskiego L. 28.

Tamże przyjmuje się wszystkie roboty w zakresie tapicerstwa wchodzące.

Jedyny film polski, który cieszył się olbrzymim powodzeniem w stolicy i we wszystkich miastach Polski, wskutek niezwykłego powodzenia jeszcze dni kilka demonstrowany będzie w Dąbrowie. Spieszcie więc, by ujrzeć

TAJEMNICĘ PRZYSTANKU TRAMWAJOWEGO

dramat w 6-ciu aktach JÓZEFA RELIDZYŃSKIEGO
w wykonaniu artystów warszawskich. 1585-15

Gdzie będzie on demonstrowany — narazie tajemnica.
Baczność dąbrowianie! Jeszcze dni kilka!

JEST DO SPRZEDANIA:

1) **Maszyna parowa** jednocylinrowa z rozrządem pary cylindrycznym systemu Ridera.

Srednica tłoka 450 mm. — Skok tłoka 900 mm. Ilość obrotów 85 na minutę. — Robocze ciśnienie pary 8 atmosfer. Moc maszyny 100 K. M. przy napełnieniu 0,2. — Srednica koła linowego 4300 mm. o 5-ciu żłóbkach do 5 lin o srednicy 45 mm.

2) **Dynamo stałego prądu** do tej maszyny. Amperów 500. — Woltów 120. — Moc 60 KW. — Ilość obrotów 500. — Koło linowe 725 mm. (I) o 5-ciu żłóbkach do 5 lin o srednicy 45 mm.

Dynamo sześciobiegowe bocznikowe wyrobu fabryki „FABIUS HENRION”, w NANCY.

Wiadomość na miejscu na kopainiach Towarzystwa Bezimiennego „CZELADZ”.

ZAKŁAD Reingerowski

DR. ARNOLDA BRAMA
W CZĘSTOCHOWIE 1457
został rozszerzony i przeniesiony do nowego lokalu, ul. Kościuski Nr. 1, prawa oficyna, parter.

Prześwietlanie i naświetlanie guzów i przewlekłych chorób skórnych.
Czynny od 9—12 i od 3—7.

„CEYLON”
Spróbujcie nowy wyśmienity gatunek herbaty Nr. 50. firmy 423

Elegancko i tanio można się ubierać
tylko w firmie 1417
URPAF-ELEGANTO
W SOSNOWCU
ulica Modrzejska Nr. 15, I piętro, front
gdzie się wykonuje ubiory damskie i męskie z własnego materiału i powierzonych, a także sprzedaje się na metry.

Wykonanie solidne po cenach możliwie niskich.
Kartowanie blach i oprawy z drzewa z materiału powierzonego.
PRACI TARY
WYRABIA
JAKO SPECJALNOŚĆ
B. PEŁKA
SOSNOWIEC-POGON-DEUSA 22
ZAKŁAD
BLACHARSKO-MECHANICZNY
1232-10

Firma gwarantuje za wyrób!

W tych dniach wykonany został większy zapas **OBUIA** zarówno męskiego jak i damskiego po bardzo przystępnych cenach.

„Dobroć gwarantowana”

„OB-SILA” Sosnowiec, ul. 3-go Maja Nr. 21
vis-à-vis Dworca W.W.

Usługa rzetelna.

Pierwszorzędne siły fachowe.

Zawiadomienie.

Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić Sz. Kl., że moja długoletnia pracownia **OKRYĆ DAMSKICH**

jest prowadzona pod własnym kierownictwem, oraz zawiadamiam, że już nadeszły świeże modele na sezon letni, gdzie można się elegancko i tanio ubierać tylko w długoletniej pracowni

M. WAJSA, w Sosnowcu, ul. Modrzejska Nr. 33.

UWAGA: Na składzie znajduje się wielki wybór materiałów krajowych i angielskich oraz dodatków krawieckich. 1518-7

TOW. TECHNICZNO-HANDLOWE „ESPER”

609— Bedzin, Kollataja 24. Telefon 40.

PRZEDSTAWICIELSTWO SAMOCHODÓW i skład fabryczny firmy **„AUTOMOBILES BERLIET”**.

Polecamy do natychmiastowej dostawy z naszego składu w Bedzinie Typ. 12/30 H.P. „BERLIET”. Skład fabryczny francuskich i amerykańskich maszyn, opon i detek

firmy **„BERGOUNGAN”**.

Dostarczamy natychmiast ze składu:

karbid, pasy transmisyjne, oleje i smary, pakunki, kuznie polowe, łożyska kulkowe, koła drewniane pasowe i t. p. artykuły techniczne.

PRZEWODY ELEKTRYCZNE

ZAGRANICZNE I KRAJOWE

na składzie wszystkie przekroje od 1 do 120 kw. różnego typu. Hackethal. Druty motorowe. Plecionki. : : : Kabelki do lamp przenośnych i wiertarek. : : :

Linki miedziane i druty elektrolityczne.
różne przekroje

KABLE ZIEMNE

Linki żelazne i stalowe. Drut żelazny pocynkowany. Artykuły elektrotechniczne.

DŹWIGNIKI.

Generalna reprezentacja na Polskę specjalnych fabryk Dźwigników i Łańcuchów **G. F. Martin** marka **„G E F M A”** Hannover—Praga—Budapeszt—Wiedeń.

Na składzie: **WCIĄGI**: śrubowe i różniczkowe.

DŹWIGI: korbowe, w drewnianej oprawie, śrubowe trójnożne, śrubowe łane z kutym wrzecionem, śrubowe na saniach, korbowe z płaszczem stalowym, samochodowe i hydrauliczne.

DŹWIGARKI: kołowe z przekładnią pojedynczą i podwójną, kopaliniane.

Wielokrążki. Łańcuchy kalibrowe. Żorawie przesuwane. Legary patentowane do ładowania drzewa i rur wiertniczych i kanalizacyjnych.

B R A C I A

STEFAN i PIOTR BERGMAN
INŻYNIEROWIE

WARSZAWA, ul. Żorawla Nr. 33, (dom własny) tel. 772-74.
Oddział: KRAKÓW, ul. Starowiślna 8, tel. 2131.

PRACOWNIA TRYKOTAŻY

Zofii Kowalskiej

w Sosnowcu (Konstantynów)

1332 Robotnicza Nr. 1

P O L E C A

własne wyroby ze swoich i powierzonych materiałów jako to: swetry, suknie, jumpy wełniane i jedwabne (szydełkowe), chustki, szale, wyroby północznicze, fildechine, wełniane i jedwabne, oraz przyjmuje do nadrobienia północzki zwykłe i do reperacji północzki jedwabne. : : **POLECA RÓWNIEŻ MANUFakturę** (okazyjnie).

POSZUKUJE ZASTĘPCÓW

do wyłącznej sprzedaży piwa browarów:
kulmbachskiego, monachijskiego
i pilzeńskiego

na poszczególnie województwa w Polsce z siedzibą w większych miastach.

Reflektuję tylko na pierwszorzędne siły z odpowiednim kapitałem.

1524-1 Zgłoszenia pisemne, a najlepiej osobiste z poleceniami przyjmuje

Generalny przedstawiciel

Antoni Tytko

P O Z N A Ń,

ul. Fr. Ratajczaka Nr. 36. Tel. 27-31.

**FUTRA
DAMSKIE
I MĘSKIE**

**LISY, KOŁNIERZE
WSZELKIE SKORY
W WIELKIM WYBORZE**

**POLECA
SKŁAD FUTER
L. Goldszajn**

i 938-8

N. Tenenberg
BĘDZIN

UL. KOLLATAJA Nr. 11
I PIĘTRO.

Drobne ogłoszenia.

KUPNO I SPRZEDAŻ

100 mk. za wyraz.

Zęby sztuczne nawet połamane, złoto, platynę kupuje po najwyższych cenach. Roman Sosnowiec Modrzejska 5. 1584

Sprzedam dywan perski i wieszak stojący na nórnie. Wiadomość administracji „Iskry” Sosnowiec. 1588-1

Płac w dobrym punkcie do sprzedania. Wiadomość administracji „Iskry” w Sosnowcu. 1566-1

Sprzedam sklepikoloniałno spożywczy na Górnym Śląsku lub zamienię na takowy w Zagłębiu lub okolicy, posiadam lokal obszerny w bardzo dobrym punkcie, można założyć inny interes, telefon w lokalu. Zgłoszenia w adm. „Iskry” w Sosnowcu, dla A. Kuziona. 1588-1

Wielonozę w dobrym stanie sprzedam ul. Piłsudskiego 76, oficyjna, miesz. 1. 1598-1

Sprzedam 2 pierścionki, 1 szpile do krawatu (brylanty) i 1 szafę ubraniową, Wiadomość: Pogoń, Sucha 48, odlewnia, Prysik. 1599-1

Do sprzedania 2 setery czystej rasy. Zagórska 12 Będzin. 1602-1

Up. Piotra Golika w Będzinie w rzeźni miejskiej jest 12 sztuk pniaków masarskich do sprzedania, cena przystępna. 1613-3

Do sprz. lania meble używane i nowe, oraz mebelki pluszowe. Nadeszły eleganckie wózki dziecięce w różnych kolorach. Sosnowiec Sienkiewicz Borensztajn. 1603

Sprzedam łóżko tanio. Sienkiewicza 16 Szumowska. 1623

Do sprzedania maszyna cylindrowa w dobrym stanie, Kollataja 12, Wiśniewski, Sosnowiec. 1621-3

Przyjmujemy garderobę i obuwie do sprzedania. Wyprawiamy różne skóry. Sosnowiec 3 Maja 19 Męlicki. 1623

Jest do sprzedania karta okrętowa do Ameryki Północnej klasy 3 za 168 dolarów 55 centymów. Wiadomość „Iskra” Sosnowiec. 1624

Dywan perski olbrzym, linoleum, dywan mniejszy, szafa, kanapę, umywalkę, nocne szafki, łóżka z materacami, stół, meble kuchenne białe, lodówka, różne rzeczy sprzedam. Towarowa 9, m. 8. 1629

POSADY I PRACE.

Zaofiarowane 100 mk. za wyraz.

Potrzedza zaraz czeladzi krawieckich na duże sztuki do krawca Jelenia ul. Piłsudskiego Nr. 14 w Sosnowcu. 1578-2

Rada Szkolna m. Sosnowca zawiadamia, że w szkołach powszechnych w Sosnowcu wakuja dwie posady kierowników szkół. Zgłoszenia piśmienne kandydatów należy składać w Wydziale Szkolnym Warszawską Nr. 6 do dnia 15 marca. 1549-2

Potrzebny nauczyciel(ka) dla udzielania grupie męskiej zbiorowej w Sosnowcu polskiego i arytmetyki. Kurs trzymiesięczny, godziny zajęć od 7 do 8. Soboty i święta od zajęć wykluczone. Oferty z warunkami do 27 b. m. włącznie nadsyłać „Iskra” dla „A.B.” 1564

Potrzeba czeladzi szewskich na męską i damską robotę. Sosnowiec Kollataja 12 Wiśniewski. 1620-3

Potrzebny palacz do pieca rotacyjnego. Zgłoszenia osobiste ze świadectwami do cementowni Bernard Liban i S-ka w Podgórzu-Bonara. 1627-2

Poszukiwane 50 mk. za wyraz.

Sztymar z 6 letnią praktyką sztygara szuka posady, także przyjmie odpowiedzialność na mniejszej kopalni. Zgłoszenia do administracji „Iskry” pod „Sztymar”. 1586-1

Zdemobilizowany podoficer rachunkowy z 5 klasowym wykształceniem, obznajmiony z rachunkowością i korespondencją wojkową, poszukuje posady, najchętniej w banku. Za pośrednictwem w wyszukaniu dam 100 tysięcy mkp. Łaskawe zgłoszenia proszę nadsyłać: „Iskra” Będzin pod „S. K.” 1606-2

LOKALE.

100 mk. za wyraz.

Poszukuję pokoju z kuchnią. Czynnosc mogę opłacić z góry na pół roku. Wiadomość do „Iskry” pod „xyz”. 1589-1

Student prawa poszukuje pokoju u meblowanego przy inteligentnej rodzinie w Dąbrowie, może ewentualnie udzielać wzajemnie lekcji. Wiadomość „Iskra” Dąbrowa. 1614

ROZNE.

100 mk. za wyraz.

Spiesznie potrzebny spółnik - spółnicza do bardzo korzystnego interesu z kapitałem od 10,000,000 do 15,000,000 mkp. Wiadomość Warszawską Nr. 14 m. Celmera. 1557-1

Szkola kroju i szycia dypl. mistrz. Cechu warszawskiego St. Stodolkiwiczowej. Dnia 1 marca otwieram popołudniowy kurs kroju, dogodny dla pan pracujących. Przy szkole mieści się pracownia sukien i okryć damskich. Ceny niższe. Dla przyjeżdżających pewne udogodnienia. Sosnowiec ulica Szewska Nr. 12, I piętro. 1605

Cechowa szkoła kroju i szycia przyjmuje do nauki, przysposabia na dyplomy cechowe i wydaje świadectwa, oraz pracownia ubrań damskich, F. Stypulkowska Teatralna 3, II piętro. 1619

ZGUBIONE DOKUMENTY.

50 mk. za wyraz.

Ryszard Badowski zgubił kartę powołania wydaną przez PKU. Będzin. 1610-3

Bolesław Krajewski zgubił kartę powołania wydaną przez PKU. Warszawa. 1611-3

Franciszek Matura zgubił dowód osobisty wydany przez magistrat m. Czeladzi. Zwrócić „Iskra” Dąbrowa. 1609-3

Stanisław Gołowski zgubił dokumenty wojskowe wydane przez PKU. Będzin. 1604-3

Józef Osaisa zgubił kartę demobilizacji wydaną przez PKU. Będzin, którą unieważnia się. 1617-3

Bednarski Józef zgubił dowód osobisty, wydany przez magistrat m. Częstochowy, jednocześnie z adnotacją rejestracji w magistracie m. Sosnowca. 1618

Cholewka Stanisław (1898 r.) zgubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wydane przez baon zapasowy 15 pułk piechoty Ostrów Łomż. 1628-2

Lesiań Józef zgubił portfel, zawierający 2 karty registracyjne samochodowe Nr. 8132 i Nr. 355, prawo jazdy, metrykę urodzenia, świadectwo moralności, dwie fotografie, które proszę się zwrócić za nagrodą 50 mk. „Feniks” w Będzinie. 1541-2

Dnia 21 b.m. zgubiono 120 tys. mk. patent na nabiał wydany przez Izbę Skarbową w Pińczowie, oraz paszport i zaświadczenie wydane przez gminę Kije na imię Stanisław i nie-ła Skuto. Łaskawy znalazca zwróci do „Iskry” w Sosnowcu za nagrodą 20 tysięcy mk. 1541-1

Stanisławowi Rupało skradziono portfel, kartę powołania wyd. przez PKU. Będzin, kartę pobytu wydaną przez kopalnię „hr. Renard” oraz 185 marek. 1541-1

Franciszek Kasza zgubił kartę demobilizacji wydaną przez PKU. Będzin. 1550

Paweł Woźniak zgubił książkę kasy chorych. 1551-1

Boks Franciszek zgubił książkę kasy chorych. 1552-1

Józef Pietrowski zgubił kartę wojskową wydaną przez PKU. Będzin. 1553-1

Włodarczyk Ignacy zgubił portfel, w którym się znajdował dowód osobisty wydany przez magistrat m. Sosnowca i książka kasy chorych. 1563-1

Cieśla Ignacy zgubił kartę powołania wydaną przez PKU. Będzin. 1567-1

5 lutego 1923 r. w przejeździe z oddzi do Warszawy skradziono Al-terowi Majorowi Prochiewiczowi portfel zawierający kartę powołania wydaną przez PKU w Będzinie i świadectwo przemysłowe, wydane przez urząd skarbowy m. Sosnowca. 1570-1

Kaczmarek Ludwik (r. 1890) zgubił kartę powołania wydaną przez PKU. w Będzinie. 1572-1

Kubiński Edward (r. 1896) zgubił kartę demobilizacji wydaną przez PKU w Będzinie i świadectwo wojskowe. 1573-1

Lipa Danczyński zgubił dowód osobisty wydany przez magistrat m. Będzina, oraz kartę powołania wydaną przez PKU. Będzin. 1577-2

Podporucznik rez. Zygmunta Paczel-ńskiego unieważnia: a) książkę stanu oficerskiego Nr. 179 wystawioną przez PKU. Będzin, b) kartę meldunkową wydaną przez policję w Katowicach c) inne dokumenty opiewające na jego nazwisko, które znajdowały się w skradzionym mu w dn. 21-II br. na dworcu w Będzinie, portfelu. 1579-2

Janowi Szymańskiemu skradziono dowód osobisty i kartę powołania wydaną przez PKU. Noworodomska. 1580-2

Stanisław Prażuch zgubił kartę ogłoszenia wydaną przez PKU. Kie-lice. 1581-2

Roma Gwoździak zgubił kartę zwolnienia, wydaną przez P.K.U. Noworodomska. 1590

Borowiecki Michał zgubił kartę powołania wydaną przez PKU. Będzin i dowód osobisty wydany przez gminę Brzeźnica. 1593-2

Krajewski Bolesław zgubił kartę powołania, wydaną przez P. K. U. Warszawa. 1596-2

Gasior Ignacy zgubił kartę zwolnienia, wydaną przez 5 pułk Legionów. 1600-2

Wesołowski Kazimierz zgubił książkę kasy chorych Nr. 61391, wydaną przez kopalnię „Koszelew”. 1601-2

Bolesław Wiśniewski zgubił patent akcyzowy na sprzedaż wódek wydany przez Akcyzę Częstochowska. 1512-1

Buła Teofil zgubił kartę demobilizacyjną wydaną przez III D.A.K. w Poznaniu i kartę pobytu wydaną przez gminę Strzemieszyce. Łaskawy znalazca raczy zwrócić „Iskra” Dąbrowa. 1615-3

Smołek Piotr zgubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacyjne, wydane przez PKU. Będzin. 1616-3

Grośfeld Ch. (r. 1887) zgubił kartę powołania, wydaną przez PKU. w Będzinie i dowód osobisty z fotografią, wydany przez magistrat m. Będzina. 1607-3